

Dariusz Krasnodebski, Hanna Olczak

Mołoczki, st. 1, gm. Boćki, woj.
białostockie, AZP 48-87/-

Informator Archeologiczny : badania 31, 202-203

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Marki, st. XXVI, gm. loco, woj. warszawskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

MIETLICA, gm. Kruszwica, woj. bydgoskie

- osada wczesnośredniowieczna

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez doc. dr. hab. Wojciecha Dzieduszyckiego i dr. Bożenę Dzieduszycką (Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Poznań).

MIKOROWO, st.8, gm. Czarna Dąbrówka, woj. śląskie, AZP 10-34/48

- kultura łużycka (V okres epoki brązu/okres halsztacki C)
- kultura pomorska (okres halsztacki D/okres wczesnolateński)
- ślady osadnictwa kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich)
- osada wczesnośredniowieczna (X w.)
- wczesnośredniowieczne cmentarzysko rządowe (schyłek X w. – XII w.)

Badania ratownicze (na działce prywatnej z centralnie zlokalizowanym budynkiem mieszkalnym – samowola budowlana), przeprowadzone przez mgr. Bolesława Panczenkę (Muzeum Archeologiczne w Poznaniu). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 6,76 ara.

Badania archeologiczne prowadzono w północnej części stanowiska. Zarejestrowano 207 obiektów, w tym: 135 jam grobowych zawierających układy szkieletowe, 39 jam gospodarczych i zasobowych, 1 palenisko wczesnośredniowieczne, 3 płaszcze kamienne, 3 groby ciałopalne, 26 jam grobowych uchwyconych fragmentarycznie. Pozyskano 930 fragmentów ceramiki, w tym: śladowo kultury łużyckiej i wielbarskiej, a głównie wczesnośredniowiecznej. Zarejestrowano 2 obiekty osadnicze kultury łużyckiej, 4 obiekty kultury wielbarskiej w postaci grobów ciałopalnych, jeden grób podkloszowy kultury pomorskiej. Zarejestrowano 135 grobów szkieletowych wczesnośredniowiecznych w sześciu - siedmiu poziomach użytkowania, trzyfazowe. Cmentarzysko rządowe.

Badania będą kontynuowane.

Mogielnica, st. 1, gm. Korczew, woj. siedleckie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

MOŁOCZKI, st. 1, gm. Boćki, woj. białostockie, AZP 48-87/-

- grodzisko (miejsce kultu?) i osada wczesnośredniowieczna X-XII w.

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone we wrześniu i październiku przez mgr. Dariusza Krasnodębskiego i mgr. Hannę Olczak (Instytut Archeologii i Etnologii PAN). W badaniach wzięli też udział archeolodzy z Instytutu Historii Narodowej Akademii Nauk Białorusi w Mińsku, Uniwersytetu im. Janka Kupały w Grodnie oraz Ukraińskiej Akademii Nauk ze Lwowa. Finansowane przez Komitet Badań Naukowych w ramach programu „Polska doby Zjazdu Gnieźnieńskiego” oraz PSOZ w Białymstoku. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 200 m².

Badania wykopaliskowe prowadzono w ramach programu wstępnego rozpoznania grodzisk znajdujących się w międzyrzeczu górnej Narwi i środkowego Bugu.

Na st. 1 (grodzisko?) wyróżniono około 120 jednostek stratygraficznych.

Zinventaryzowano 99 fragmentów ceramiki i żużli żelaznych, 6 zabytków krzemienych i osełkę kamienną. Ponadto pobrano około 30 prób ziemi i około 30 prób węgla drzewnego. Maksymalna miąższość warstw kulturowych dochodziła do około 120 cm. Po zdjęciu warstwy humusu, w jego środkowej części pojawił się strop piaszczystego calca, zaś u podnóża wnętrza wału ukazał się rodzaj bruku zbudowanego z luźno ułożonych kamieni polnych. Kamienie te tworzyły otwarty od strony zachodniej, niejednorodny pierścień, bardziej zwarty od strony południowej, natomiast od strony północnej i wschodniej składający się z luźno rozrzuconych, nieregularnych skupisk. Największe ich nagromadzenie znajdowało się w południowo-zachodnim narożniku wykopu, od południowej strony „wejścia” (od zachodu nie było rowu wewnętrznego). W narożniku południowo-zachodnim, który wchodził najdalej w wał grodziska, znaleziono fragmenty spalonych belek. Podobna spale-

nizna, jednak nieskładająca się z tak dużych fragmentów, wystąpiła pod i obok kamieni na terenie całego obiektu.

Na terenie oznaczonym numerem 2 znaleziono około 1100 fragmentów ceramiki, około 50 kości zwierzęcych, ponad 20 zabytków krzemiennych, 2 fragmenty przedmiotów żelaznych (w tym nożyk), fragment oselki kamiennej, 4 przęśliki, fragment ciężarka tkackiego oraz brązową obrączkę. Po zdjęciu warstwy ornej ukazały się zarysy siedmiu obiektów, z których najciekawszym była „wannowata” jama o wymiarach około 3 x 4 m, w której oprócz ponad 630 fragmentów ceramiki znaleziono 2 przęśliki gliniane, fragment obciążnika tkackiego i brązową obrączkę. Pozostałe jamy miały mniejsze wymiary i nie zawierały tak dużej ilości materiału.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN.

Wyniki badań będą opublikowane w „Sprawozdaniach Archeologicznych” oraz w przygotowywanej w IAE PAN monografii podlaskich grodzisk.

Badania nie będą kontynuowane.

MŚCIWOJÓW, st. 13, gm. loco, woj. legnickie, AZP 81-21/63

- ślady osadnictwa kultury łużyckiej (wczesna epoka żelaza, VI-V w. p.n.e.)
- osada z wczesnego średniowiecza (X-XII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w kwietniu przez dr. Jerzego Romanowa. Finansowane przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Dział Inwestycji i Zamówień Publicznych w Legnicy. Przebadano powierzchnię około 40 arów.

Badania związane były z budową Zbiornika Wodnego „Mściwojów”. Wykop założony został w północnej części realizowanej odkrywki. Odsłonięte obiekty nieruchome, w liczbie 48, koncentrują się w południowo-zachodniej części wykopu, na pozostałej zaś wyraźnie są rozproszone. Zabudowa osady obejmowała teren o wielkości około 1 ha. Widoczna jest linia wewnętrznego podziału zabudowy. Sześć obiektów można określić jako budynki mieszkalne. Najczęściej miały formę wydłużonego czworoboku o zaokrąglonych narożach. Pozostałe obiekty pełniły rolę produkcyjną. Z przebadanych obiektów wyeksplorowano łącznie 1050 fragmentów naczyń ceramicznych. Na podstawie ceramiki można generalnie datować stanowisko na X-XII w. Jeden obiekt związany jest z kulturą łużycką z VI-V w. p.n.e.

Badania nie będą kontynuowane.

Mściwojów, st. 14, gm. loco, woj. legnickie - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

NASZACOWICE, pow. Nowy Sącz, woj. nowosądeckie

- grodzisko wczesnośredniowieczne (VIII-XI w.).

Badania wykopaliskowe, prowadzi od 1983 roku ekipa Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie pod kierunkiem dr. J. Poleskiego (14 sezonów wykopaliskowych; wcześniej w latach 50-tych i 60-tych XX w. badania prowadzili tu A. Krauss i A. Żaki).

Wielocłonowe grodzisko o powierzchni 15 ha, położone w zachodniej części Kotliny Sądeckiej, na lewym brzegu Dunajca. Analiza zabytków datujących, ceramiki naczyniowej i wyniki analiz dendrochronologicznych wykazały, iż osadnictwo wczesnośredniowieczne na stanowisku 1 w Naszacowicach trwało od 2. połowy (ewentualnie końca) VIII w. aż do XI w., a być może nawet do następnego stulecia. Ustalono, iż główny człon grodu już w najstarszej fazie osadnictwa wczesnośredniowiecznego (I(A)) otoczony był wałem. Ta linia umocnień powstała najprawdopodobniej w ciągu 2. połowy VIII w. Gród w tej fazie zamieszkiwała niezbyt liczna grupa ludności (odkryto pozostałości obiektów mieszkalnych). Po pożarze najstarszego wału przez pewien czas nie podejmowano jego odbudowy. Podjęto ją w trudnym do określenia momencie w ciągu IX w. (wał fazy C/D). Również i w tej fazie na terenie głównego członu grodu zamieszkiwała niezbyt duża grupa ludności (okresowi funkcjonowania wału fazy C/D odpowiadały najprawdopodobniej obiekty mieszkalne faz B i C). W trakcie wyko-